

En sang om had og kærlighed



Great Freedom eller Grosse Freiheit, som den hedder på originalsproget, giver LGBTQ-sagen sin egen fortælling, skriver Bo Green Jensen. Foto: Fra filmen, MUBI.



Bo Green Jensen

08.05.2023



FILM // OMTALE – LGBTQ-sagen har altid været en tilføjelse til den store historie. Med *Große Freiheit* får den sin egen fortælling, skriver Bo Green Jensen. Den bevægende film er en hyldest til venskab og alle slags kønsdrift.

I TYSK straffelov var paragraf 175 den forhadte bestemmelse, som forbød seksuel kontakt mellem mænd.

Mens homoseksualitet blev legaliseret i Danmark i 1933, stod det tyske forbud ved magt indtil 1969.

Kulturen er stærkt homofobisk. Da Hans forsvarer en medfange, bliver han sat i isolation. Man tager hans tøj og slukker simpelt hen for lyset i verden

Loven blev mest nidkært håndhævet under nazismen. Den kom aldrig til at omfatte kvinder, fordi man ikke kunne finde ud af at definere, hvad kvinders seksualitet var for noget.

Sebastian Meises film *Große Freiheit* (**Great Freedom**) skildrer venskabet mellem to mænd, som kender hinanden fra livet i fængslet. Der er tre tidsafsnit, som Meise behændigt klipper imellem. I 1968 bliver Hans Hoffman (**Franz Rogowski**) igen arresteret. I fængslet genforenes han med livstidsfangen Viktor (Georg Friedrich).



Great Freedom. Foto: Fra filmen – MUBI

Kulturen er stærkt homofobisk. Da Hans forsvarende en medfange, bliver han sat i isolation. Man tager hans tøj og slukker simpelt hen for lyset i verden.

“*Große Freiheit* er en bevægende film

MEISE bruger mørket som en tunnel i tiden. Sådan kommer filmen ned i sit dybeste lag, hvor venskabet *origin story* fortælles. I 1945 er Hans 18 år. Han kommer direkte fra koncentrationslejren, hvor henved 10.000 homoseksuelle mænd gik til. I fængslet deler han celle med Viktor (som er inkarneret hetero).

Det begynder brutalt og følelseskoldt. Siden åbner mændene sig for hinanden. Viktor hjælper Hans med at camouflere den stigmatiserende kz-tatovering. Resultatet er mere sjældent end kønt. Viktor forsøger med mellemrum at blive stoffri. Hans svaghed og bane er narkomani.

Som tilskuer får man fornemmelsen af det omliggende samfund. På et tidspunkt taler Hans om at flygte til DDR. Her ophævede man paragraf 175 allerede i 1950. Der er gribende nedslag i tiden; partnere, som kommer og (for)går. Ved at holde fokus på fængslet fortæller Meise historien om en hel kultur. Herved adskiller *Große Freiheit* sig fra de fleste andre LGBTQ-film.

TIDEN går. I 1969, da fangerne er samlet for at følge **månelandingen i tv**, sidder de som på en ø i historien. Hans og Viktor ligner et gammelt ægtepar. Hans har taget turen gennem abstinenserne med Viktor. Tilfældigt ser han i *Der Spiegel*, at paragraf 175 er faldet. Så han er fri, men fri til hvad

Rogowski og Friedrich er fremragende. Hvis livet bliver ved længe nok, sløres sondringen mellem kærlighed og venskab. Følelsen er grænseløs

Nu kommer titlens ironi til sin ret. Hans går i byen og ser på de hedonistiske tilbud. I klubben "Große Freiheit" bliver der skejet ud i alle genrer af kønslivet. Det ligner Club Rectum i Gaspar Noés *Irréversible* (2002). Franz ser sig om. Han savner sin ven. Han træffer da et bestemmende valg, som Meise forløser med humor og patos.



Große Freiheit skildrer ofrene for en inhuman lov, men især fortæller den om et livsvarigt venskab.

Foto: Pressefoto, MUBI

Große Freiheit er en bevægende film om et livsvarigt venskab

Det er en bevægende film. Den skildrer ofrene for en inhuman lov, men især fortæller den om et livsvarigt venskab og er dertil et solidt bidrag til fængselsgenren. Rogowski og Friedrich er fremragende. Hvis livet bliver ved længe nok, sløres sondringen mellem kærlighed og venskab. Følelsen er grænseløs.

PARAGRAF 175 faldt endelig helt bort i 1994. I Berlin kan ingen overse mindesmærket for de **myrdede europæiske jøder**. I Tiergarten ved siden af står et mere **diskret monument**. Hvis man kigger ind, kører en film om de faldne homoseksuelle i sløjfe. Sådan har LGBTQ-sagen altid været en tilføjelse til den store historie. Med *Große Freiheit* får den sin egen fortælling.

Große Freiheit (**Great Freedom**). Instr.: Sebastian Meise. Manus: Thomas Reider, Sebastian Meise. Foto: Crystel Fournier. 116 min. Østrig-Tyskland 2021. Dansk premiere var 19.05.2021. Kan streames online.

Denne tekst har stået på [Bo Green Jensens blog tidligere](#) og bringes efter aftale med ham.

Du kan læse flere [filmomtaler og tekster af Bo Green Jensen i POV her](#).

Great Freedom

Grosse Freiheit

homoseksualitet

Tyskland



Bo Green Jensen

Bo Green Jensen, forfatter og kulturjournalist. Født 1955. Debut i bogform 1981. Litteratur- og film Anmelder.

Modtag POV Weekend, følg os på Facebook - eller bliv medlem!

Hold dig opdateret med ugens væsentligste analyser, anmeldelser og essays i **POV Weekend** - hver fredag morgen.

Det er gratis, og du kan tilmelde dig her →

Ja tak, send mig POV Weekend